PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto 93-2, LT-90160 Plungė, tel. (8 448) 52034, el. p. vsbiuras@plunge.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302415311

Plungės rajono bendrojo lavinimo mokyklų mokinių sveikatos rodiklių suvestinė 2020-2021 m. m.

Nr. AT

Plungė, 2021

Profilaktiniai moksleivių sveikatos patikrinimai Plungės rajone

Vienas svarbiausių sveikatos raidos tarpsnių yra vaikystė ir paauglystė. Tuo laikotarpiu vaiko elgsenos ir gyvensenos ypatybės turi labai didelės reikšmės vėlesnio gyvenimo kokybei. Šeima ir mokykla vaikui turi padėti suprasti, kad sveikata yra vertybė, kurią reikia tausoti bei saugoti.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro *2018 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu Nr. V-905 patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanti bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“*. Kasmetinis profilaktinis sveikatos patikrinimas, kurio metu įvertinama bendra sveikatos būklė, privalomas visiems vaikams iki 18 metų, taip pat pilnamečiams mokiniams, ugdomiems pagal bendrojo ugdymo programas.

Duomenys apie vaikų sveikatos būklę gaunami iš statistinės apskaitos formos Nr. E027-1 „Mokinio sveikatos pažymėjimas“ (toliau – Pažymėjimas), patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. V-565 „Dėl elektroninės statistinės apskaitos formos Nr. E027-1 „Mokinio sveikatos pažymėjimas“ patvirtinimo“. Remiantis tuo pačiu įsakymu nustatyta, kad gydytojai, slaugytojai, gydytojai odontologai arba burnos higienistai nuo 2020 m. sausio 1 d. Pažymėjimus turi pateikti per Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinę sistemą (ESPBI IS). Elektroniniu būdu užpildyti ir pasirašyti Pažymėjimai perduodami į Higienos instituto Vaikų sveikatos stebėsenos informacinę sistemą (VSS IS).

Moksleivių kasmetinių profilaktinių patikrinimų duomenys, kaip pagrindinis informacijos apie mokinių sveikatos būklę informacijos šaltinis, reikalingas visuomenės sveikatos priežiūros specialistams, mokyklos administracijai, kūno kultūros mokytojams ir visiems kitiems mokyklų pedagogams. Mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistams mokinių profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenų analizė padeda kryptingai planuoti ir įgyvendinti sveikatos priežiūrą mokykloje, organizuoti ir įgyvendinti priemones, susijusias su ligų ir traumų profilaktika, taip padedant mokiniams saugoti ir stiprinti sveikatą. Mokyklų administracijos darbuotojams informacija apie moksleivių sveikatą parodo, kokios mokinių sveikatos problemos vyrauja jų mokykloje, o tai gali tapti svariu motyvu įsijungti ar net inicijuoti sveikatos stiprinimo priemonių jų ugdymo įstaigoje įgyvendinimą. Kūno kultūros mokytojai, tik atsižvelgę į gydytojų priskirtas mokinių fizinio ugdymo grupes, gali tikslingai planuoti fizinio lavinimo pamokas ir moksleiviams nustatyti tinkamus ir jų sveikatą stiprinančius fizinius krūvius.

Mokinių profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenys nuo 2010 m. yra saugomi Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biure. Šie duomenys kasmet yra analizuojami, vertinami, lyginami, yra stebima jų kitimo tendencija, o gauti rezultatai pateikiami bendruomenei, Plungės rajono savivaldybės Švietimo skyriui, bendrojo ugdymo įstaigoms, Plungės rajono savivaldybės gydytojui bei kitoms suinteresuotoms institucijoms.

Nuo 2017 m. naudojami duomenys iš Vaikų sveikatos stebėsenos informacinės sistemos (VSS IS), į šią sistemą duomenys yra suvedami iš „Vaiko sveikatos pažymėjimo“. Šios sistemos dėka yra galimybė analizuoti ir palyginti mokinių sveikatos duomenis pagal savivaldybes, mokyklas. Tinkamam VSS IS darbui yra užtikrinta sąveika su kitais registrais ir informacinėmis sistemomis. Naudojami adresų, mokinių, švietimo ir mokslo institucijų, Gyventojų, Mirties atvejų ir

jų priežasčių valstybės registrų, Privalomojo sveikatos draudimo informacinės sistemos "Sveidra", Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos ESPB IS, socialinės paramos informacinės sistemos SPIS duomenys.

Ataskaitoje pateikiami ir aprašomi 2020 – 2021 mokslo metų Mažeikių rajono savivaldybės mokinių sveikatos būklę atspindintys rodikliai.

1. Bendrojo lavinimo programa ugdymo įstaigose besimokančių mokinių demografinė situacija

2020 - 2021 m. m. Plungės rajono savivaldybėje veikė 13 bendrojo lavinimo įstaigų (skyriai ir jų mokiniai priskiriami mokyklai; TVM besimokantys bendrojo lavinimo programa). Vaikų sveikatos stebėsenos informacijos sistemos (VSS IS) duomenimis Plungės rajono savivaldybės bendrojo lavinimo ir profesinio mokymo įstaigose mokosi 4100 mokiniai (2021 m. vasario 2 d. duomenimis) (1 pav.). Lyginant 2010/2011-2020/2021 m. m. mokinių skaičius sumažėjo 1703 t.y. 29,63 proc.

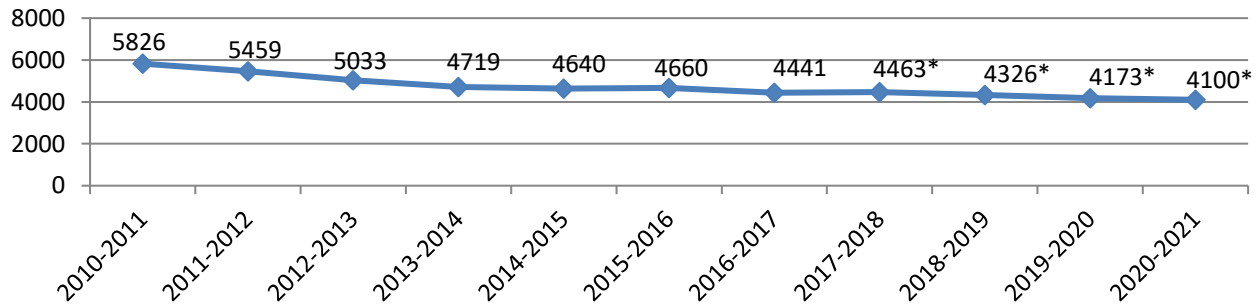

1 pav. Mokinių skaičius Plungės rajono bendrojo ugdymo įstaigose 2010/2011- 2020/2021 m. m.

**Duomenys gauti iš VSS IS; Besimokantys bendrojo lavinimo programa*

52,4 proc. moksleivių yra berniukai, likusi dalis - 47,6 proc. mergaitės. Lyginant pagal amžiaus grupes daugiausia vaikų yra 11-15 metų amžiaus grupėje (t.y. 5-8 klasėje) 37,3 proc., 34,6 proc. pradinėse klasėse (6 – 10 metų), vyresniosiose klasėse yra kiek daugiau nei ketvirtadalis Plungės rajono savivaldybės moksleivių (2 pav.).

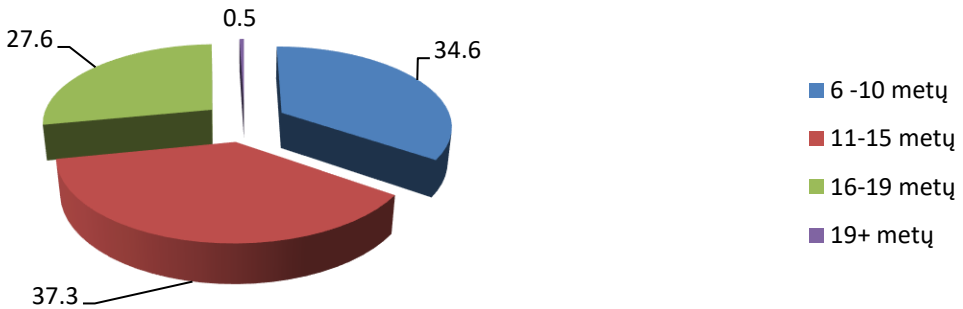

2 pav. Mokinių skaičius pagal amžiaus grupes Plungės rajono bendrojo lavinimo ir profesinio mokymo įstaigose 2020 – 2021 m. m. (proc.)

**Duomenys gauti iš VSS IS; Besimokantys bendrojo lavinimo programa*

1. PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO LAVINIMO MOKYKLŲ MOKINIŲ SVEIKATOS RODIKLIŲ SUVESTINĖ

Pagrindinio rodiklių sąrašo analizė atliekama palyginant Plungės rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių sveikatos rodiklius su Lietuvos vidurkiu ir pateikiama 1 lentelėje „Plungės rajono savivaldybės mokinių sveikatos rodiklių profilis 2020 m.).

Iš 1 lentelės matyti, kad Plungės rajono savivaldybėje:

- mokinių pristačiusių formą Nr. E027-1, dalis buvo didesnė lyginant su šalies vidurkiu (1,3 karto);
- mokinių, galinčių dalyvauti ugdymo veikloje be jokių apribojimų dalis (proc.), buvo 1,1 karto didesnė už Lietuvos vidurkį;
- mokinių turinčių antsvorį ir nutukimą, dalis (proc.) buvo nežymiai didesnė už šalies bendrą vidurkį (atitinkamai 1,1 ir 1,3 kartai);
- mokinių, kuriems nurodytos bendrosios rekomendacijos, dalis (proc.) 2,1 karto mažesnis nei šalies vidurkis;
- mokinių dalis, kuriems nurodytos specialiosios rekomendacijos buvo net 10 kartų mažesnis už Lietuvos rodiklio reikšmę;
- mokinių atleistų nuo kūno kultūros pamokų (proc.), buvo 1,6 karto daugiau nei šalyje;
- 6,6 kartais dažniau rajono mokiniams buvo pritaikytas maitinimas;
- mokinių, turinčių per aukštą bendrą (KPI+kpi) indeksą, dalis (proc.) buvo 2,4 karto didesnis nei šalies rodiklis;
- ligotumas jungiamojo audinio ir raumenų sistemos ligomis (M00 – M99) (1 000 mokinių) ir susižalojimų, apsinuodijimų ir tam tikrų išorinių poveikių padarinių skaičius (S00 – T98) (1 000 mokinių), rodikliai buvo didesni nei Lietuvos, atitinkamai 1,1 ir 1,03 kartų;
- ligotumas kraujo ir kraujodaros organų ligomis bei tam tikrais sutrikimais, susijusiais su imuniniais mechanizmais (D50 – D89), endokrininėmis ir medžiagų apykaitos ligomis (E00 – E90), psichikos ir elgesio sutrikimais (F00 – F99), akies ir jos priedų organų ligomis (H00 – H59), kraujotakos sistemos ligomis (I00 – I99), kvėpavimo sistemos ligomis (J00 – J99), virškinimo sistemos ligomis (K00 – K93), odos ir poodžio ligomis (L00 – L99), lytinėmis ir šlapimo sistemų ligomis (N00 – N99) (1 000 mokinių) buvo mažesnis už bendrą šalies vidurkį;
- Plungės rajono savivaldybės mokiniai du kartus dažniu apsilankė sveikatos priežiūros įstaigose pasitikrinimui ir/ar ištyrimui (Z00) (1 000 mokių) lyginant su Lietuvos rodikliu.

2020 – 2021 mokslo metais Plungės rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose mokinių mirties, dėl išorinių priežasčių (V00 – Y89) (100 000 mokinių), atvejų nebuvo užregistruota.

2 lentelėje pateikti Plungės rajono savivaldybės mokinių pasiskirstymas pagal kūno masės indekso grupes (proc.) 2020 – 2021 mokslo metais. 6 iš 10 moksleivių priklausė grupei turinčiai normalų kūno svorį, dešimtadaliui mokinių buvo nustatytas per mažas kūno masės indeksas (9,91 proc.), daugiau nei ketvirtadaliui moksleivių nustatytas per didelis KMI: antsvoris – 17,56 proc. ir nutukimas 10,19 proc.

Analizuojant mokinių pasiskirstymą pagal dantų ėduonies intensyvumą (KPI indeksas: K- ėduonies pažeistų dantų skaičius, P – plombuotų dantų skaičius, I – išrautų nuolatinių dantų skaičius), nustatyta, kad 2020 – 2021 mokslo metais labai aukštą KPI turėjo daugiau nei ketvirtadalis mokinių (28,55 proc.), aukštą penktadalis (19,91 proc.), vidutinį 25,96 proc. Žemą ir labai žemą tik ketvirtadalis bendrojo lavinimo mokyklose besimokančių mokinių (25,59 proc.) (3 lentelė)

Statistiškai reikšmingai mažesnė rodiklio reikšmė, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje

Statistiškai reikšmingai didesnė rodiklio reikšmė, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje

Rodiklis statistiškai reikšmingai nesiskiria, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje

Min Max

Eil. Nr.	Rodiklis	N	Rodiklio reikšmė savivaldybėje	Min	Max	Rodiklio reikšmė Lietuvoje	Vaizdavimas	Pokytis nuo praeitų metų
1.	Mokinių, lankančių ugdymo įstaigas savivaldybėje, skaičius	3862	3862	-	-	328648,00		-1,43
2.	Mokinių, pristačiusių formą Nr. E027-1, dalis (%)	2678	69,34	4,00	624,00	52,38		-22,89
3.	Mokinių, kurių formos Nr. E027-1 formos I dalis "Fizinės būklės įvertinimas" užpildyta, dalis (%)	3255	84,28	6,00	741,00	78,52		-15,04
4.	Mokinių, kurių formos Nr. E027-1 formos II dalis "Dantų ir žandikaulių būklės įvertinimas" užpildyta, dalis (%)	2797	72,42	4,00	653,00	55,89		-19,97
5.	Mokinių, galinčių dalyvauti ugdymo veikloje be jokių apribojimų, dalis (%)	3084	94,75	6,00	704,00	85,05		-16,60
6.	Mokinių, turinčių per mažą svorį, dalis (%)	219	9,91	1,00	45,00	10,80		-38,31
7.	Mokinių, turinčių normalų svorį, dalis (%)	1377	62,34	3,00	295,00	64,60		-45,16
8.	Mokinių, turinčių antsvorį, dalis (%)	388	17,56	1,00	93,00	16,96		-40,58
9.	Mokinių, turinčių nutukimą, dalis (%)	225	10,19	2,00	53,00	7,65		-26,95
10.	Mokinių, priskiriamų pagrindinei fizinio ugdymo grupei, dalis (%)	3141	96,50	6,00	726,00	96,04		-14,16
11.	Mokinių, priskiriamų parengiamajai fizinio ugdymo grupei, dalis (%)	77	2,37	2,00	20,00	2,75		-37,90
12.	Mokinių, priskiriamų specialiajai fizinio ugdymo grupei, dalis (%)	37	1,14	1,00	9,00	1,21		-17,78
13.	Mokinių, kuriems nurodytos bendrosios rekomendacijos, dalis (%)	169	5,19	1,00	37,00	10,74		27,07
14.	Mokinių, kuriems nurodytos specialiosios rekomendacijos, dalis (%)	26	0,80	1,00	5,00	8,30		44,44

Eil. Nr.	Rodiklis	N	Rodiklio reikšmė savivaldybėje	Min	Max	Rodiklio reikšmė Lietuvoje	Vaizdavimas	Pokytis nuo praeitų metų
15.	Mokinių atleistų nuo kūno kultūros pamokų, dalis (%)	29	0,89	1,00	10,00	0,54		NA
16.	Mokinių, kuriems pritaikytas maitinimas, dalis (%)	4	0,12	-	-	0,80		NA
17.	Mokinių, turinčių per aukštą bendrą (KPI+kpi) indeksą, dalis (%)	1161	48,46	1,00	248,00	19,79		-20,86

Eil. Nr.	Rodiklis	N	Rodiklio reikšmė savivaldybėje	Min	Max	Rodiklio reikšmė Lietuvoje	Vaizdavimas	Pokytis nuo praeitų metų
18.	Ligotumas kraujo ir kraujodaros organų ligomis bei tam tikrais sutrikimais, susijusiais su imuniniais mechanizmais (D50-D89)(1000 mokinių)	25	6,47	2,39	13,51	9,16		-19,35%
19.	Ligotumas endokrininėmis ir medžiagų apykaitos ligomis (E00-E90)(1000 mokinių)	153	39,62	26,32	142,86	63,96		-20,73%
20.	Ligotumas psichikos ir elgesio sutrikimais (F00-F99)(1000 mokinių)	155	40,13	15,54	285,71	42,68		-19,27%
21.	Ligotumas nervų sistemos ligomis (G00-G99)(1000 mokinių)	78	20,20	9,22	157,89	20,32		-31,58%
22.	Ligotumas akies ir jos priedinių organų ligomis (H00-H59)(1000 mokinių)	536	138,79	78,34	217,17	201,91		-15,46%
23.	Ligotumas ausies ir speninės ataugos ligomis (H60-H95)(1000 mokinių)	120	31,07	13,82	100,00	30,99		-50,41%
24.	Ligotumas kraujotakos sistemos ligomis (I00-I99)(1000 mokinių)	50	12,95	5,26	31,75	24,54		-34,21%
25.	Ligotumas kvėpavimo sistemos ligomis (J00-J99)(1000 mokinių)	794	205,59	101,90	377,95	268,61		-43,73%
26.	Ligotumas virškinimo sistemos ligomis (K00-K93)(1000 mokinių)	664	171,93	67,57	263,16	184,64		-8,79%
27.	Ligotumas odos ir poodžio ligomis (L00-L99)(1000 mokinių)	203	52,56	7,94	222,22	67,77		-35,14%
28.	Ligotumas jungiamojo audinio ir raumenų sistemos ligomis (M00-M99)(1000 mokinių)	306	79,23	50,69	142,86	74,12		-24,63%
29.	Ligotumas lytinėmis ir šlapimo sistemų ligomis (N00-N99)(1000 mokinių)	93	24,08	5,99	50,69	25,71		-15,45%
30.	Susižalojimų, apsinuodijimų ir tam tikrų išorinių poveikių padarinių skaičius (S00-T98)(1000 mokinių)	459	118,85	71,43	222,22	115,02		-26,79%
31.	Mirtingumas dėl išorinių priežasčių (V00-Y89)(100 000 mokinių)	-	-	-	-	7,61		NA
32.	Asmens apsilankymas sveikatos priežiūros įstaigose pasitikrinimui ir/ar ištyrimui (Z00) (1000 mokinių)	953	246,76	100,00	547,62	121,44	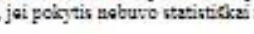	-24,48%

N - absolutus asmenų skaičius; Rodiklio reikšmė savivaldybėje - skaitinė rodiklio reikšmė pasirinktoje savivaldybėje; Min - minimali rodiklio skaitinė reikšmė savivaldybės mokyklose; Max - maksimali rodiklio skaitinė reikšmė savivaldybės mokyklose; Rodiklio reikšmė Lietuvoje – skaitinė rodiklio reikšmė Lietuvoje; Vaizdavimas - pateikiama linija nurodo rodiklio reikšmių pasiskirstymą savivaldybėje pagal kvartilius (žalia spalva paryškinta sritis, kuri apima 50% reikšmių). Atskirai vertikalia linija rodiklio reikšmė Lietuvoje, o apskritimu – rodiklio reikšmė savivaldybėje; Pokytis - pateikiama skaitinė savivaldybės rodiklio pokyčio reikšmė, kuri vaizduojama su „+" ženklu, jei reikšmė padidėjo, palyginus su praėjusiais metais ir „-", jei sumažėjo. Rodiklio pokytis bus pateikiamas raudona spalva, jei tai reiškia statistiškai reikšmingą rodiklio pokytį, palyginti su praėjusių metų reikšme ir balta, jei pokytis nebuvo statistiškai reikšmingas, palyginus su praeitų metų rodiklio reikšme. NA – per mažai imtis patikimam pokyčiui skaičiuoti.

1 lentelė. Plungės rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių sveikatos rodiklių profilis 2020 – 2021 m. m.

**Duomenys gauti iš VSS IS; Besimokantys bendrojo lavinimo programa*

*Mokinių pasiskirstymas pagal kūno masės indekso grupes:

2 lentelė. Plungės rajono savivaldybės mokinių pasiskirstymas pagal kūno masės indekso grupes 2020-2021 m. m.

**Duomenys gauti iš VSS IS; Besimokantys bendrojo lavinimo programa*

**Mokinių pasiskirstymas pagal dantų ėduonies intensyvumą (KPI indeksas, kur K - ėduonies pažeistų dantų skaičius, P - plombuotų dantų skaičius, I - išrautų nuolatinių dantų skaičius):

Pastaba. *2-17 rodiklis paima tik tuos mokinius, kurie ugdymo įstaigai pristatė Formą Nr. E027-1. 1 rodiklis apima visus ugdymo įstaigas lankančius vaikus. KPI ir kpi indekso ribos: Labai žemas- 1,2. Žemas - 1,2-2,6. Vidutinis - 2,7-4,4. Aukštas - 4,5-6,5. Labai aukštas - 6,5. Apskaičiuoto rodiklio atvaizdavimo grafikas nerodomas, nes „MIN" - „MAX" reikšmių nėra arba minėtosios reikšmės yra vienodos.*

3 lentelė. Plungės rajono savivaldybės mokinių pasiskirstymas pagal dantų ėduonies intensyvumą (KPI indeksas: K – ėduonies pažeistų dantų skaičius, P – plombuotų dantų skaičius, I – išrautų nuolatinių dantų skaičius) 2020 – 2021 m. m.

**Duomenys gauti iš VSS IS; Besimokantys bendrojo lavinimo programa*

Pastaba. *KPI ir kpi indekso ribos: labai žemas- 1,2, žemas- 1,2 -2,6, vidutinis 2,7 – 4,4, aukštas 4,5 – 6,5, labai aukštas- 6,5*

1.1. PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS PROFESINIO MOKYMO ĮSTAIGOJE BESIMOKANČIŲ BENDROJO LAVINIMO PROGRAMA, MOKINIŲ SVEIKATOS RODIKLIŲ SUVESTINĖ

Pagrindinio rodiklių sąrašo analizė atliekama palyginant Plungės rajono savivaldybės profesinio mokymo įstaigos mokinių besimokančių bendrojo ugdymo programa sveikatos rodiklius su Lietuvos vidurkiu ir pateikiama 4 lentelėje „Plungės rajono savivaldybės profesinio mokymo įstaigos mokinių sveikatos rodiklių profilis 2020 m.).

- mokinių pristačiusių formą Nr. E027-1, dalis buvo didesnė lyginant su šalies vidurkiu;
- mokinių, galinčių dalyvauti ugdymo veikloje be jokių apribojimų dalis (proc.), buvo 1,2 karto didesnė už Lietuvos vidurkį;
- mokinių turinčių antsvorį ir nutukimą, dalis (proc.) buvo didesnė už šalies bendrą vidurkį (atitinkamai 1,8 karto ir 1,3 karto);
- mokinių, kuriems nurodytos bendrosios rekomendacijos, dalis (proc.) 1,3 kartus mažesnis nei šalies vidurkis;
- mokinių, kuriems nurodytos specialiosios rekomendacijos nebuvo;
- Plungės savivaldybės profesinio mokymo mokiniai buvo 2,5 karto dažniau atleisti nuo kūno kultūros pamokų;
- mokinių, turinčių per aukštą bendrą (KPI+kpi) indeksą, dalis (proc.) buvo 4,5 karto didesnis nei šalies rodiklis;
- Plungės savivaldybės profesinio mokymo mokiniams nenustatytas ligotumas kraujo ir kraujodaros organų ligomis bei tam tikrais sutrikimais, susijusiais su imuniniais mechanizmais (D50 – D89);
- Ligotumas ausies ir speninės ataugos ligomis (H60 – H95) buvo didesnis 1,7 karto, jungiamojo audinio ir raumenų sistemos ligomis (M00 – M99) (1 000 mokinių) buvo 1,6 karto, susižalojimų, apsinuodijimų ir tam tikrų išorinių poveikių padarinių skaičius (S00 – T98) (1 000 mokinių) 1,5 karto, nervų sistemos ligomis (G00 – G99) buvo 1,3 karto buvo didesni nei Lietuvos rodiklis;
- endokrininėmis ir medžiagų apykaitos ligomis (E00 – E90), psichikos ir elgesio sutrikimais (F00 – F99), akies ir jos priedų organų ligomis (H00 – H59), kraujotakos sistemos ligomis (I00 – I99), kvėpavimo sistemos ligomis (J00 – J99), odos ir poodžio ligomis (L00 – L99), buvo mažesnis už bendrą šalies vidurkį;
- Plungės rajono savivaldybės profesinės mokyklos mokiniai daugiau nei du kartus dažniau apsilankė sveikatos priežiūros įstaigose pasitikrinimui ir/ar ištyrimui (Z00) (1 000 mokių) lyginant su Lietuvos rodikliu.

2020 – 2021 mokslo metais Plungės rajono savivaldybės profesinio mokyklos mokinių mirties, dėl išorinių priežasčių (V00 – Y89) (100 000 mokinių), atvejų nebuvo užregistruota.

5 lentelėje pateikti Plungės rajono savivaldybės profesinės mokyklos mokinių pasiskirstymas pagal kūno masės indekso grupes (proc.) 2020 – 2021 mokslo metais. 5 iš 10 moksleivių priklausė grupei turinčiai normalų kūno svorį, dešimtadaliui mokinių buvo nustatytas

per mažas kūno masės indeksas (10,16 proc.), daugiau nei trečdaliui moksleivių nustatytas per didelis KMI: antsvoris – 26,56 proc. ir nutukimas 11,72 proc.

Analizuojant mokinių pasiskirstymą pagal dantų ėduonies intensyvumą (KPI indeksas: K- ėduonies pažeistų dantų skaičius, P – plombuotų dantų skaičius, I – išrautų nuolatinių dantų skaičius), nustatyta, kad 2020 – 2021 mokslo metais labai aukštą KPI turėjo pusė profesinio mokymo įstaigoje besimokantys mokiniai (47,97 proc.), aukštą ketvirtadalis (23,58 proc.), vidutinį 15,45 proc. Žemą ir labai žemą tik 13 proc. bendrojo lavinimo programa besimokančių mokinių (6 lentelė).

Statistiškai reikšmingai mažesnė rodiklio reikšmė, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje

Statistiškai reikšmingai didesnė rodiklio reikšmė, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje

Rodiklis statistiškai reikšmingai nesiskiria, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje

Min Max

Eil. Nr.	Rodiklis	N	Rodiklio reikšmė savivaldybėje	Min	Max	Rodiklio reikšmė Lietuvoje	Vaizdavimas	Pokytis nuo praeitų metų
1.	Mokinių, lankančių ugdymo įstaigas savivaldybėje, skaičius	284	284	-	-	15532,00		-5,33
2.	Mokinių, pristačiusių formą Nr. E027-1, dalis (%)	122	42,96	-	-	26,44		-17,01
3.	Mokinių, kurių formos Nr. E027-1 formos I dalis "Fizinės būklės įvertinimas" užpildyta, dalis (%)	164	57,75	-	-	47,09		-9,39
4.	Mokinių, kurių formos Nr. E027-1 formos II dalis "Dantų ir žandikaulių būklės įvertinimas" užpildyta, dalis (%)	131	46,13	-	-	29,23		-14,94
5.	Mokinių, galinčių dalyvauti ugdymo veikloje be jokių apribojimų, dalis (%)	156	95,12	-	-	85,04		-10,34
6.	Mokinių, turinčių per mažą svorį, dalis (%)	13	10,16	-	-	11,71		-31,58
7.	Mokinių, turinčių normalų svorį, dalis (%)	66	51,56	-	-	64,12		-44,54
8.	Mokinių, turinčių antsvorį, dalis (%)	34	26,56	-	-	14,92		21,43
9.	Mokinių, turinčių nutukimą, dalis (%)	15	11,72	-	-	9,25		NA
10.	Mokinių, priskiriamų pagrindinei fizinio ugdymo grupei, dalis (%)	156	95,12	-	-	94,00		-8,77
11.	Mokinių, priskiriamų parengiamajai fizinio ugdymo grupei, dalis (%)	6	3,66	-	-	4,17		NA
12.	Mokinių, priskiriamų specialiajai fizinio ugdymo grupei, dalis (%)	2	1,22	-	-	1,83		NA
13.	Mokinių, kuriems nurodytos bendrosios rekomendacijos, dalis (%)	8	4,88	-	-	6,17		NA
14.	Mokinių, kuriems nurodytos specialiosios rekomendacijos, dalis (%)	0	-	-	-	7,92		NA

Eil. Nr.	Rodiklis	N	Rodiklio reikšmė savivaldybėje	Min	Max	Rodiklio reikšmė Lietuvoje	Vaizdavimas	Pokytis nuo praeitų metų
15.	Mokinių atleistų nuo kūno kultūros pamokų, dalis (%)	3	1,83	-	-	0,74		NA
16.	Mokinių, kuriems pritaikytas maitinimas, dalis (%)	1	0,61	-	-	0,48		NA
17.	Mokinių, turinčių per aukštą bendrą (KPI+kpi) indeksą, dalis (%)	88	71,54	-	-	15,79		-14,56

Eil. Nr.	Rodiklis	N	Rodiklio reikšmė savivaldybėje	Min	Max	Rodiklio reikšmė Lietuvoje	Vaizdavimas	Pokytis nuo praeitų metų
18.	Ligotumas kraujo ir kraujodaros organų ligomis bei tam tikrais sutrikimais, susijusiais su imuniniais mechanizmais (D50-D89)(1000 mokinių)	-	-	-	-	5,55		NA
19.	Ligotumas endokrininėmis ir medžiagų apykaitos ligomis (E00-E90)(1000 mokinių)	7	24,65	-	-	30,24		NA
20.	Ligotumas psichikos ir elgesio sutrikimais (F00-F99)(1000 mokinių)	6	21,13	-	-	24,18		NA
21.	Ligotumas nervų sistemos ligomis (G00-G99)(1000 mokinių)	5	17,61	-	-	13,28		NA
22.	Ligotumas akies ir jos priedinių organų ligomis (H00-H59)(1000 mokinių)	13	45,77	-	-	55,20		NA
23.	Ligotumas ausies ir speninės ataugos ligomis (H60-H95)(1000 mokinių)	4	14,08	-	-	8,45		NA
24.	Ligotumas kraujotakos sistemos ligomis (I00-I99)(1000 mokinių)	3	10,56	-	-	12,57		NA
25.	Ligotumas kvėpavimo sistemos ligomis (J00-J99)(1000 mokinių)	16	56,34	-	-	76,16		+14,29%
26.	Ligotumas virškinimo sistemos ligomis (K00-K93)(1000 mokinių)	21	73,94	-	-	71,19		NA
27.	Ligotumas odos ir poodžio ligomis (L00-L99)(1000 mokinių)	4	14,08	-	-	22,44		NA
28.	Ligotumas jungiamojo audinio ir raumenų sistemos ligomis (M00-M99)(1000 mokinių)	13	45,77	-	-	28,63		NA
29.	Ligotumas lytinėmis ir šlapimo sistemų ligomis (N00-N99)(1000 mokinių)	5	17,61	-	-	16,32		NA
30.	Susižalojimų, apsinuodijimų ir tam tikrų išorinių poveikių padarinių skaičius (S00-T98)(1000 mokinių)	21	73,94	-	-	50,30		NA
31.	Mirtingumas dėl išorinių priežasčių (V00-Y89)(100 000 mokinių)	-	-	-	-	32,24		NA
32.	Asmens apsilankymas sveikatos priežiūros įstaigose pasitikrinimui ir/ar ištyrimui (Z00) (1000 mokinių)	31	109,15	-	-	51,78		+138,46%

N - absoliutus asmenų skaičius; Rodiklio reikšmė savivaldybėje - skaitinė rodiklio reikšmė pasirinktoje savivaldybėje, Min - minimali rodiklio skaitinė reikšmė savivaldybės mokyklose; Max - maksimali rodiklio skaitinė reikšmė savivaldybės mokyklose; Rodiklio reikšmė Lietuvoje – skaitinė rodiklio reikšmė Lietuvoje; Vaizdavimas - pateikiama linija nurodo rodiklio reikšmių pasiskirstymą savivaldybėje pagal kvartilius (žalia spalva paryškinta sritis, kuri apima 50% reikšmių). Atskirai vertikalia linija rodiklio reikšmė Lietuvoje, o apskritimu – rodiklio reikšmė savivaldybėje; Pokytis - pateikiama skaitinė savivaldybės rodiklio pokyčio reikšmė, kuri vaizduojama su „+" ženklu, jei reikšmė padidėjo, palyginus su praėjusiais metais ir „-", jei sumažėjo. Rodiklio pokytis bus pateikiamas raudona spalva, jei tai reiškia statistiškai reikšmingą rodiklio pokytį, palyginti su praėjusių metų reikšme ir balta, jei pokytis nebuvo statistiškai reikšmingas, palyginus su praeitų metų rodiklio reikšme. NA – per maža imtis patikimam pokyčiui skaičiuoti.

4 lentelė. Plungės rajono savivaldybės profesinio mokymo įstaigoje besimokančių mokinių sveikatos rodiklių profilis 2020 – 2021 m. m. **Duomenys gauti iš VSS IS; Besimokantys bendrojo lavinimo programa*

*Mokinių pasiskirstymas pagal kūno masės indekso grupes:

5 lentelė. Plungės rajono savivaldybės profesinio mokymo įstaigoje besimokančių mokinių pasiskirstymas pagal kūno masės indekso grupes 2020-2021 m. m. **Duomenys gauti iš VSS IS; Besimokantys bendrojo lavinimo programa*

**Mokinių pasiskirstymas pagal dantų ėduonies intensyvumą (KPI indeksas, kur K - ėduonies pažeistų dantų skaičius, P - plombuotų dantų skaičius, I - išrautų nuolatinių dantų skaičius):

Pastaba. *2-17 rodiklis paima tik tuos mokinius, kurie ugdymo įstaigai pristatė Formą Nr. E027-1. 1 rodiklis apima visus ugdymo įstaigas lankančius vaikus. KPI ir kpi indekso ribos: Labai žemas- 1,2. Žemas - 1,2-2,6. Vidutinis - 2,7-4,4. Aukštas - 4,5-6,5. Labai aukštas - 6,5. Apskaičiuoto rodiklio atvaizdavimo grafikas nerodomas, nes „MIN" - „MAX" reikšmių nėra arba minėtosios reikšmės yra vienodos.*

6 lentelė. Plungės rajono savivaldybės profesinio mokymo įstaigoje besimokančių mokinių pasiskirstymas pagal dantų ėduonies intensyvumą (KPI indeksas: K – ėduonies pažeistų dantų skaičius, P – plombuotų dantų skaičius, I – išrautų nuolatinių dantų skaičius) 2020 – 2021 m. m.

**Duomenys gauti iš VSS IS; Besimokantys bendrojo lavinimo programa*

Pastaba. *KPI ir kpi indekso ribos: labai žemas- 1,2, žemas- 1,2 -2,6, vidutinis 2,7 – 4,4, aukštas 4,5 – 6,5, labai aukštas- 6,*

2. PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS MOKINIŲ SVEIKATOS RODIKLIŲ SUVESTINĖ, PAGAL BENDROJO UGDYMO MOKYKLAS

2021 m. vasario mėn. 2 d. vaikų sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenimis (VSS IS). Plungės rajono bendrojo lavinimo mokyklose užregistruoti bendrojo lavinimo programa besimokantys 4100 mokinių (įtraukti ir profesinės mokyklos mokiniai). Mokinių, pristačiusių formą Nr. E027-1, skaičius siekė 2 800, t.y. 67,5 proc. mokinių (7 lentelė).

Analizuojant pagal mokyklas, mažiausias mokinių, pristačiusių formą Nr. E027-1, skaičius, buvo Plungės technologijų ir verslo mokykla (42,3 proc.), Plungės specialiojo ugdymo centras (53,25 proc.), Plungės r. Kulių gimnazija (54,55 proc.), Plungės r. Žemaičių Kalvarijos Motiejaus Valančiaus gimnazija (54,69 proc.).

7 lentelė. Mokinių pristačiusių formos Nr. E027-1, abi dalis, I dalį, II dalį (proc.) pagal mokyklas 2020-2021 m.m.

Eil. Nr.	Mokyklos pavadinimas	Mokinių pristačiusių Formą Nr. E027-1, abi dalis, (proc.)	Užpildyta I dalis (proc.)	Užpildyta II dalis (proc.)
1.	Plungės "Babrungo" progimnazija + (Stanelių skyrius)	78,7	90,2	78,7
2.	Plungės "Ryto" pagrindinė mokykla + (Stalgėnų skyrius)	78,3	90,1	81,7
3.	Plungės "Saulės" gimnazija + (Suaugusiųjų klasės)	70,52	86,38	72,93
4.	Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazija	74,9	95,82	76,57
5.	Plungės r. Alsėdžių Stanislovo Narutavičiaus gimnazija + (Grumblių skyrius)	61,3	78,2	66,2
6.	Plungės r. Kulių gimnazija	54,55	79,29	63,64
7.	Plungės r. Platelių gimnazija	66,67	84,92	68,25
8.	Plungės r. Šateikių pagrindinė mokykla	63,49	79,37	67,46
9.	Plungės r. Žemaičių Kalvarijos Motiejaus Valančiaus gimnazija	54,69	78,13	58,85
10.	Plungės Senamiesčio mokykla	72,66	87,27	74,53
11.	Plungės specialiojo ugdymo centras	53,25	79,22	55,84
12.	Plungės vyskupo Motiejaus Valančiaus pradinė mokykla + ("Saulės" skyrius)	72,6	82,7	75,2
13.	Plungės Technologijų ir verslo mokykla	42,3	57,7	44,41

Mokinių, galinčių dalyvauti ugdymo veikloje be jokių apribojimų dalis siekė 94,75 (proc.) (1 lentelė).

Analizuojant pagal mokyklas, daugiausiai galinčių dalyvauti ugdymo veikloje be jokių apribojimų, buvo Plungės "Babrungo" progimnazija su (Stanelių skyrius) (99,4 proc.), Plungės r. Šateikių pagrindinė mokykla 97 proc., Plungės r. Žemaičių Kalvarijos Motiejaus Valančiaus gimnazija (96,67 proc.), mažiausiai - Plungės specialiojo ugdymo centras (72,13 proc.), Plungės r. Kulių gimnazija (91,72 proc.), Plungės r. Alsėdžių Stanislovo Narutavičiaus gimnazija su (Grumblių skyrius) (92,6 proc.) (3 pav.)

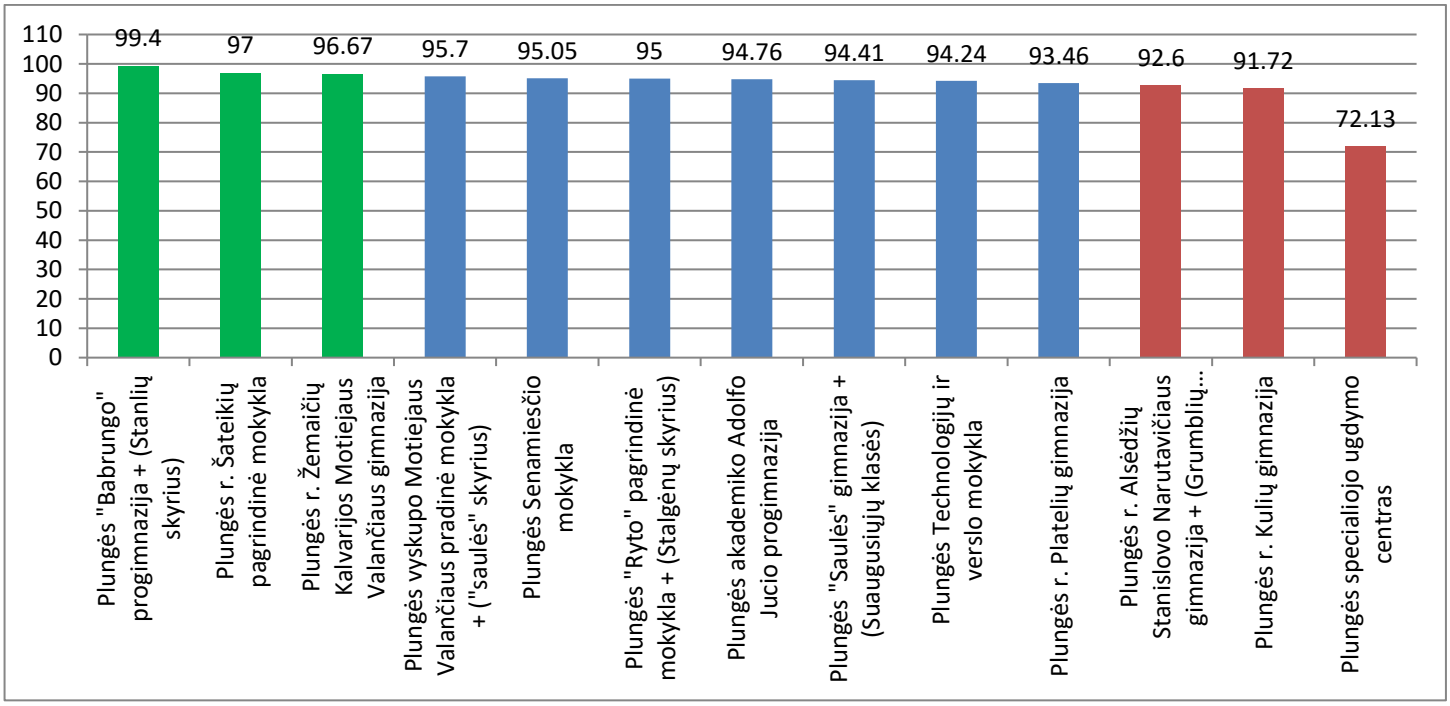

3 pav. Mokinių, galinčių dalyvauti ugdymo veikloje be jokių apribojimų, dalis (proc.), pagal mokyklas 2020-2021 m.m.

**Duomenys gauti iš VSS IS; Besimokantys bendrojo lavinimo programa*

Plungės rajono savivaldybėje 6 iš 10 bendrojo lavinimo programa besimokančių vaikų turėjo normalų kūno svorį (62,34 proc.). 17,56 proc. mokinių nustatytas antsvoris, 10,19 proc. – nutukimas, 9,91 proc. – per mažas. (2 lentelė).

Analizuojant duomenis pagal mokyklas, daugiausiai mokinių, turinčių normalų kūno svorį, buvo Plungės "Saulės" gimnazijoje + (Suaugusiųjų klasės) (67,66 proc.), Plungės r. Žemaičių Kalvarijos Motiejaus Valančiaus gimnazijoje (67,33 proc.), Plungės Senamiesčio mokykloje (63,19 proc.), Plungės vyskupo Motiejaus Valančiaus pradinė mokykloje + ("saulės" skyrius) (63,1 proc.).

Mokinių, turinčių per mažą svorį, daugiausiai buvo Plungės r. Platelių gimnazijoje (15,89 proc.), Plungės Technologijų ir verslo mokykloje (13,09 proc.), Plungės "Saulės" gimnazijoje + (Suaugusiųjų klasės) (12,47 proc.).

Mokinių turinčių antsvorį, daugiausiai buvo: Plungės Technologijų ir verslo mokykloje (23,56 proc.), Plungės Specialiojo ugdymo centre (21,31 proc.), Plungės "Babrungo" progimnazijoje su (Stanelių skyrius) (21 proc.).

Mokinių, turinčių nutukimą, daugiausiai buvo užregistruota Plungės Specialiojo ugdymo centre (18,03 proc.), Plungės r. Šateikių pagrindinėje mokykloje (16 proc.), Plungės r. Kulių gimnazija (13,38 proc.) (4 pav.).

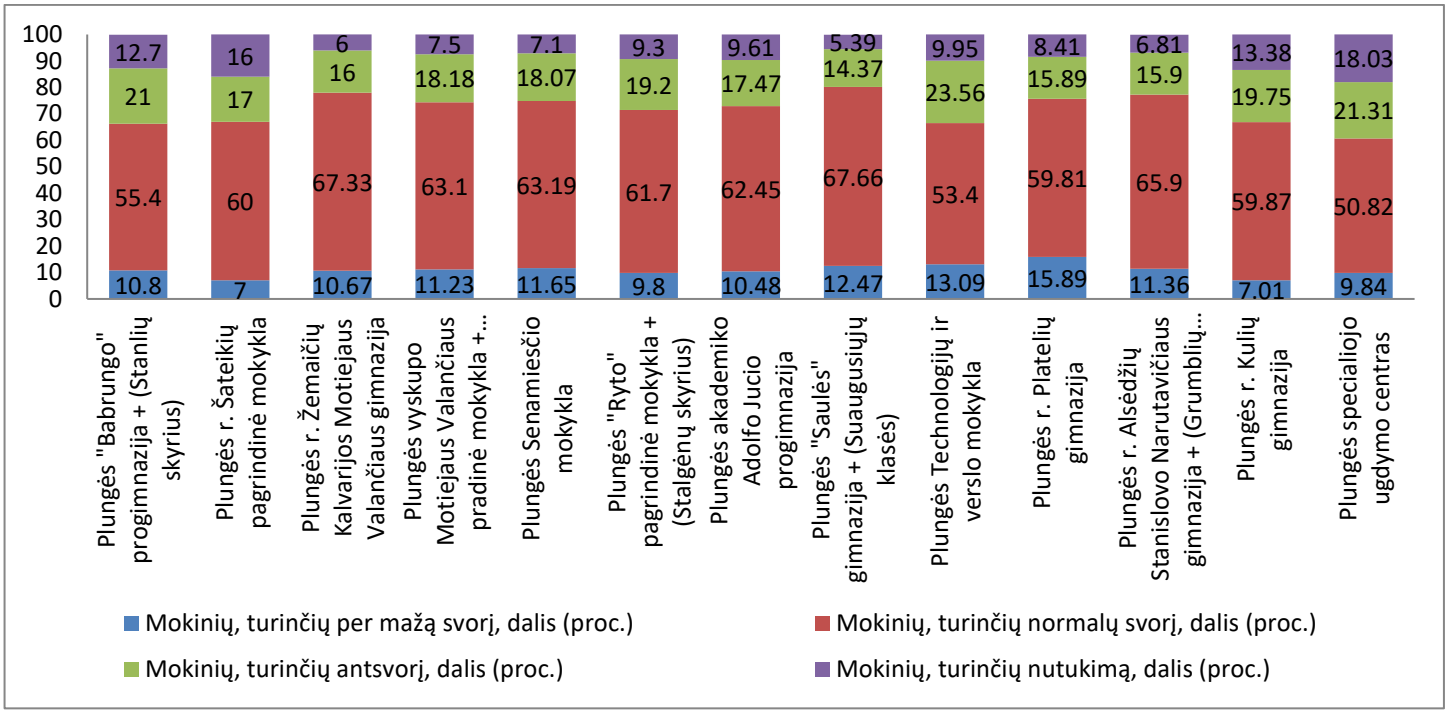

4 pav. Mokinių, turinčių per mažą svorį, normalų svorį, antsvorį, nutukimą, dalis (proc.), pagal mokyklas 2020-2021 m. m.

**Duomenys gauti iš VSS IS; Besimokantys bendrojo lavinimo programa*

2020 – 2021 m. m. 9 iš 10 Plungės rajono bendrojo lavinimo mokyklas lankančių vaikų buvo priskirti pagrindinei fizinio ugdymo grupei. Likę priskirti parengiamajai, specialiajai fizinio ugdymo grupei ar atleisti nuo kūno kultūros pamokų.

100 proc. mokinių priskiriamų pagrindinei fizinio ugdymo grupei buvo Plungės "Babrungo" progimnazija + (Stanelių skyrius), kiek mažiau Plungės r. Šateikių pagrindinėje mokykloje (98 proc.) ir Plungės Senamiesčio mokykloje (97,99 proc.)

Parengiamajai ir specialiajai fizinio ugdymo grupėms daugiausia priskirtų vaikų buvo Plungės specialiojo ugdymo centre (6,56 proc. ir 14,75 proc.) (5 pav.).

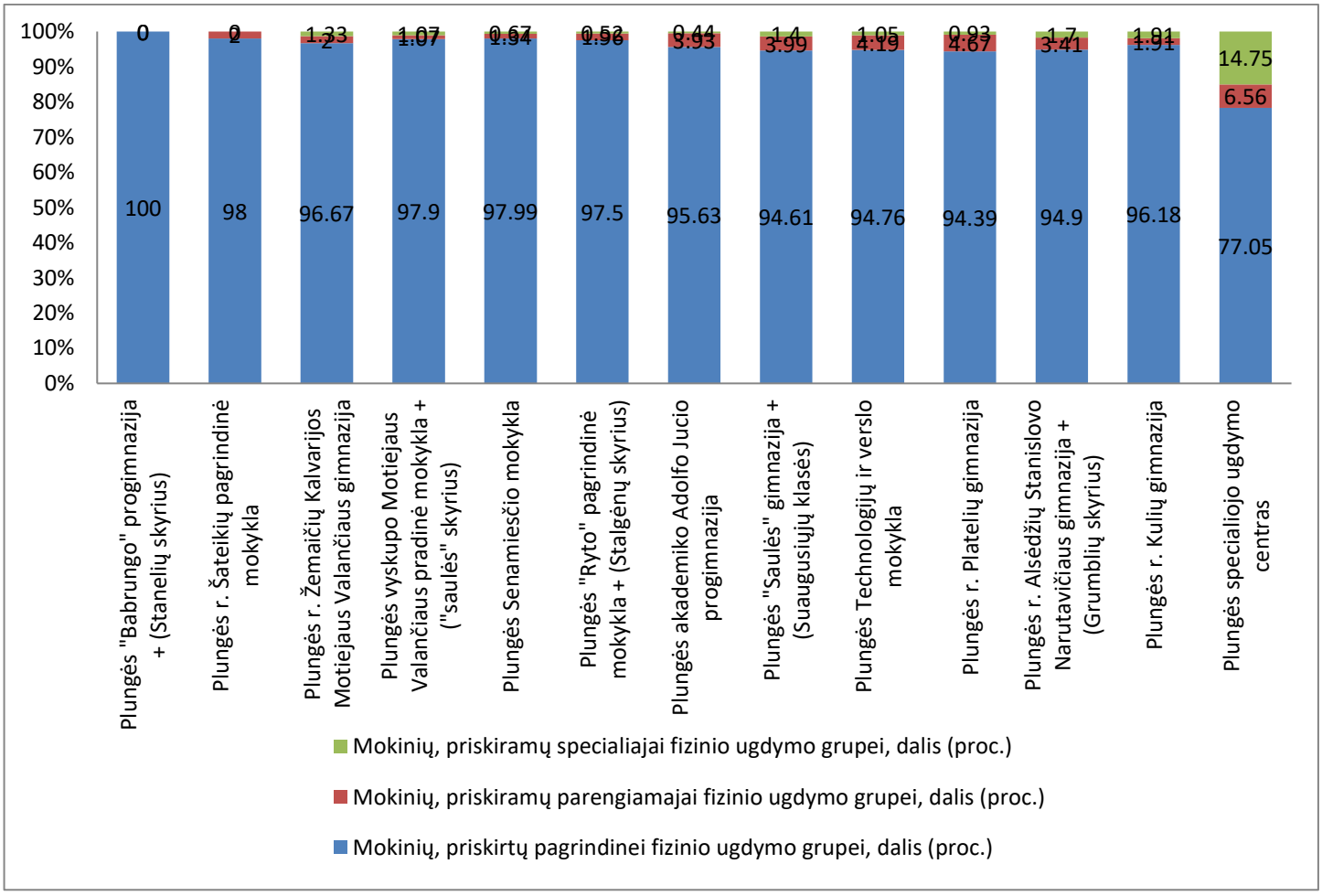

5 pav. Mokinių, priskiriamų pagrindinei, parengiamajai, specialiajai fizinio ugdymo grupėms, dalis (proc.), pagal mokyklas 2020-2021 m. m.

**Duomenys gauti iš VSS IS; Besimokantys bendrojo lavinimo programa*

Mokinių, kuriems pritaikytas maitinimas, dalis siekė 0,12 proc. (1 lentelė). Analizuojant pagal mokyklas mokinių, kuriems pritaikytas maitinimas buvo Plungės specialiojo ugdymo centre (1,64 proc.), Plungės vyskupo Motiejaus Valančiaus pradinė mokykla + ("saulės" skyrius) (0,53 proc.), Plungės Technologijų ir verslo mokykloje (0,52 proc.), Plungės Senamiesčio mokykloje (0,13 proc.), Plungės "Ryto" pagrindinėje mokykloje + (Stalgėnų skyrius) (0,13 proc.). Likusiose mokyklose, mokinių, kuriems pritaikytas maitinimas nebuvo (6 pav.).

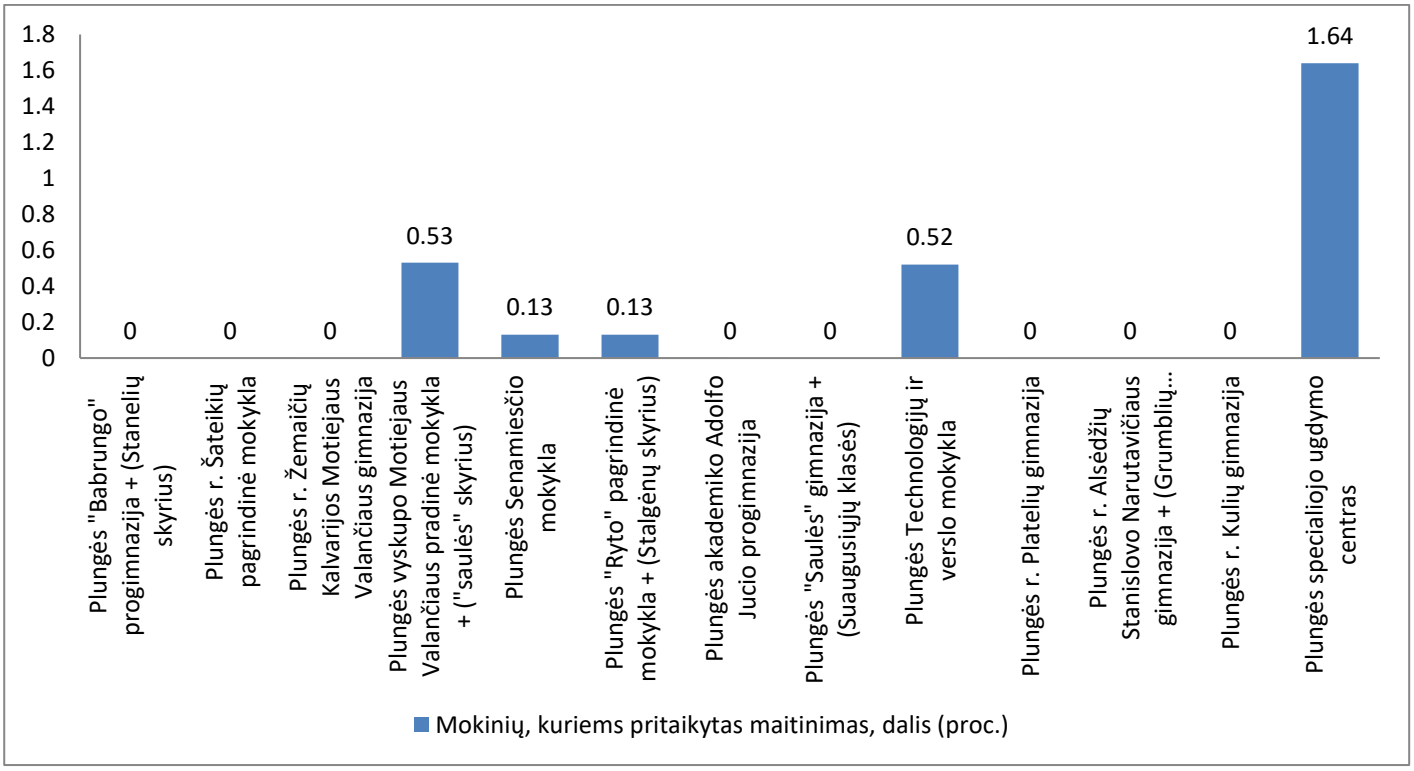

6 pav. Mokinių, kuriems pritaikytas maitinimas, dalis (proc.), pagal mokyklas 2020-2021 m. m.

**Duomenys gauti iš VSS IS; Besimokantys bendrojo lavinimo programa*

Plungės rajone, mokinių, turinčių per aukštą bendrą (KPI+kpi) indeksą, dalis siekė 48,46 proc. (1 lentelė).

KPI (kpi) indeksas tai – dantų ėduonies intensyvumo rodiklis, kuris rodo, kiek ėduonies pažeistų dantų tenka vienam gyventojui. Ėduonies pažeisti dantys gali būti: negydyti, plombuoti ir išrauti dėl karieso. Todėl ėduonies intensyvumui išreikšti yra naudojamas KPI (kpi) indeksas, rodantis K –kariozinių, P – plombuotų ir I – dėl karieso išrautų dantų skaičių, tenkantį vienam asmeniui. Jeigu viename dantyje yra ir kariesas, ir plomba, tai intensyvumo indekse toks dantis skaičiuojamas kaip kariozinis dantis. KPI intensyvumo lygiai:

1. Labai mažas 0,0 – 1,0;
2. Mažas 1,1 - 2,6;
3. Vidutinis 2,7 – 4,4;
4. Didelis 4,5 – 6,6;
5. Labai didelis > 6,7

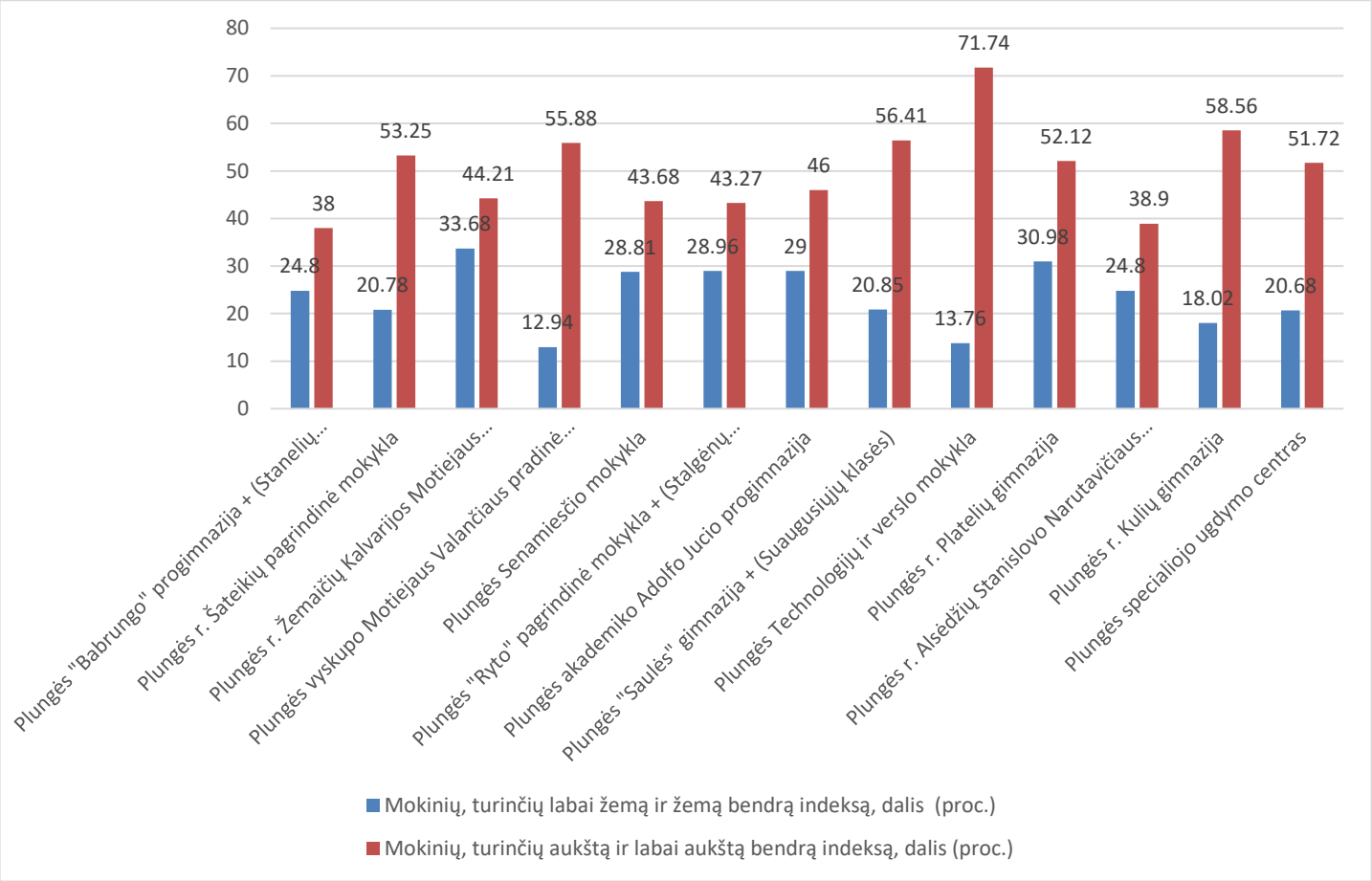

7 pav. Mokinių, turinčių žemą ir labai žemą bendrą (KPI+kpi) indeksą, aukštą ir labai aukštą bendrą(KPI+kpi) indeksą, dalis (proc.), pagal mokyklas

**Duomenys gauti iš VSS IS; Besimokantys bendrojo lavinimo programa*

Analizuojant pagal mokyklas, nustatyta, kad auštą ir labai aukštą pieninių ir nuolatinių dantų ėduonies intensyvumo lygį turi Plungės technologijų ir verslo mokyklos (71,74 proc.), Plungės r. Žemaičių Kalvarijos Motiejaus Valančiaus gimnazija (55,88 proc.), Plungės r. Kulių gimnazijos (58,56 proc.) mokiniai (7 pav.).

REKOMENDACIJOS GERINANT PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO UGDYMO ĮSTAIGŲ VAIKŲ SVEIKATĄ:

- Bendradarbiauti su mokyklų administracija, sveikatos priežiūros specialistais;
- Nuolat viešinti apibendrintus moksleivių sveikatos duomenis;
- Atsižvelgiant į mokinių sveikatos patikrinimų rezultatus, kelti kvalifikaciją su jaunimu ir sveikatos priežiūros įstaigose dirbančių specialistų sveikatos stiprinimo klausimais (didesnį dėmesį skiriant sveikos mitybos, fizinio aktyvumo, dantų ėduonies, psichinės sveikatos skatinimui);
- Siekiant mažinti mokinių su padidėjusiu ir sumažėjusiu kūno svoriu skaičių, skatinti sveiką mitybą bei fizinį aktyvumą;
- Siekiant mažinti mokinių dantų ėduonies skaičių, reguliariai vykdyti burnos higienos mokymus, ir kitus užsiėmimus, formuoti vaikų burnos higienos įgūdžius ir įpročius;
- Į moksleivių sveikatos prevencijos vykdymą įtraukti mokyklų administraciją, pedagogus, tėvus (globėjus) ir kitus suinteresuotus asmenis.